

اثر تغذیه انتخابی گندم کامل و تغذیه مرحله‌ای بر عملکرد جوجه‌های گوشتی

عبدا.. مقدسی^۱، محمد حسین شهیر^۱، مهدی قهرمانی^۲، وحید غلامی^{۳*}، امید افسریان^۱، زهرا شاه‌علیزاده^۱

۱- گروه علوم دامی دانشگاه زنجان، ۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد علوم دامی

* نویسنده مسئول: وحید غلامی، زنجان-بلوار دانشگاه-دانشگاه زنجان- گروه علوم دامی

آدرس الکترونیکی: vahid49455@yahoo.com

چکیده:

هدف از این آزمایش تعیین اثرات تغذیه انتخابی (با و بدون گندم کامل) و تغذیه مرحله‌ای پروتئین (یک، دو و سه مرحله‌ای) بر عملکرد جوجه‌های گوشتی بود. ۳۱۲ قطعه جوجه‌گوشتی نر سویه راس ۳۰۸ به ۶ تیمار آزمایش اختصاص داده شد، هر تیمار شامل ۴ تکرار بود و در هر تکرار نیز ۱۳ قطعه جوجه قرار داده شد. این آزمایش در قالب طرح پایه کاملاً تصادفی به روش فاکتوریل ۲×۳ اجرا گردید. نتایج این آزمایش نشان داد که تغذیه انتخابی و تغذیه مرحله‌ای تأثیر معنی‌داری ($P<0/05$) بر مصرف خوراک و افزایش وزن جوجه‌های گوشتی دارد. بطوریکه تغذیه انتخابی گندم کامل و تغذیه دو یا سه مرحله‌ای سبب کاهش خوراک مصرفی و وزن بدن پرنده گردید. تغذیه انتخابی گندم بر ضریب تبدیل غذایی جوجه‌های گوشتی اثر معنی‌داری ($P<0/05$) داشت، درحالی که تغذیه مرحله‌ای تأثیری بر ضریب تبدیل غذایی نداشت. در نهایت نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که استفاده از تغذیه انتخابی گندم به همراه تغذیه مرحله‌ای در پرورش جوجه‌های گوشتی مفید نخواهد بود.

واژگان کلیدی: تغذیه انتخابی آزاد گندم، تغذیه مرحله‌ای، جوجه گوشتی، عملکرد

مقدمه:

به دلیل آن که خوراک ۶۰ تا ۷۰ درصد از هزینه‌های پرورش جوجه گوشتی را به خود اختصاص می‌دهد، متخصصین امر تغذیه طیور بر آن شدند تا با استفاده از راهکارهایی بتوانند هزینه خوراک را تا حدی کاهش دهند و در عین حال نیز تغییری در عملکردی پرنده به وجود نیاید. بر این اساس روش تغذیه انتخابی بر پایه گندم کامل و تغذیه مرحله‌ای پروتئین مطرح گردید.

تغذیه انتخابی بر اساس این اصل استوار است که طیور قادر به انتخاب جیره متوازن از بین مواد خوراکی متفاوت برای تامین نیازهای غذایی خود می‌باشند. در تغذیه انتخابی یک جیره کامل به همراه یک غله دیگر که معمولاً گندم می‌باشد در دو دانخوری جداگانه در اختیار جوجه‌ها قرار داده می‌شود. یکی از مزایای عمده گندم این است که می‌توان آنرا از سن ۱۰-۱۴ روزگی به صورت دانه کامل در جیره طیور استفاده نمود. در آزمایشی اثر ۳ جیره معمول به همراه دانه کامل گندم به صورت تغذیه انتخابی از سن ۷-۴۹ روزگی مورد بررسی قرار گرفت و مشاهده شد که جوجه‌های گوشتی از سن ۷ تا ۲۱ روزگی ۱۶ درصد، از سن ۲۱ تا ۳۵ روزگی ۲۹ درصد و از سن ۳۵ تا ۴۹ روزگی ۴۰ درصد از گندم را به طور اختیاری مصرف نمودند. اثرات تغذیه انتخابی بر عملکرد جوجه‌های گوشتی توسط محققین گزارش شده است (۵). مونت (۱۹۹۵) گزارش کرد که جوجه‌هایی که تنها با یک جیره کامل تغذیه شده بودند نسبت به جوجه‌هایی که تغذیه انتخابی داشتند، وزن بدنی بالاتر و ضریب تبدیل غذایی مناسبی داشتند (۳).

تغذیه مرحله‌ای به کاهش میزان پروتئین، اسیدهای آمینه، مواد معدنی و ویتامین‌های جیره در خلال دوره پرورش اطلاق می‌شود. اساس تغذیه مرحله‌ای بر این حقیقت استوار است که با افزایش سن میزان خوراک مصرفی پرنده افزایش یافته و مقدار احتیاجات آنها به صورت درصدی از جیره کاهش می‌یابد، به همین دلیل کاهش تراکم مواد مغذی جیره قائدتا مقرون به